

моделювання: побудова моделі процесу навчання, окремого заняття, при необхідності схематично моделюються психічні або особистісні якості студентів. На етапі оформлення результатів, в залежності від характеру проекту, можуть бути наступні форми: реферат, звіт про виконання проекту по раніше розробленій схемі; методичний чи навчальний посібник; рекомендації; курсова робота, дипломна робота та ін. Останній етап – рефлексія, припускає, що студенти, які працюють над проектом, повинні провести аналіз власної діяльності (самоаналіз) над проектом з метою виявлення допущених помилок, їх причин і пошуку шляхів подальшого удосконалення дослідницької культури [4].

Проектна форма роботи має допомогти студентам відчувати практичну значущість знань, навчитися орієнтуватися в доступних джерелах інформації, розвивати свій творчий потенціал. Робота над проектом будується в кілька етапів [1, с. 39]. Це забезпечує багаторазове повторення отриманої теоретичної інформації й таке ж її закріплення. Навчаючись на власному досвіді, можливо й помилках та надбаннях інших, студенти з перших же етапів у навчанні за допомогою проектною діяльності отримують незабутній досвід, впевненість у собі, та можливості бачити результати власної діяльності, а потім винаходити шляхи розв'язання й вирішення проблем без особливих труднощів або зовсім із іншим ставленням до них.

Список літератури

1. 9. Єрмаков І.Г. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: практико зорієнтований збірник. [наук. ред. І. Г. Єрмаков]. К.: Департамент, 2003. 500 с.
2. Ізбаш С. С. Проектна діяльність як фактор соціально-професійної адаптації студентів педагогічного університету [Текст] : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Світлана Сергіївна Ізбаш; Мелітопольський держ. педагогічний ун-т. Мелітополь, 2007. 290 арк.: рис., табл. арк. 265-290.
3. Килпатрик В. Х. Метод проектов. Применение целевой установки в педагогическом процессе. / пер. с англ. Е. Н. Янжул. Л. : Брокгауз-Ефрон, 1925. 43 с.
4. Сілакова Т.Т. Проектні технології підготовки студентів. Режим доступу : <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12571/17066>

УДК 615.1:378.091.31-059.1:378.23

Кайдалова Л. Г.
д. пед. н., професор
Яременко В. Д.
к. фарм. н., доцент
Перехода Л. О.
д. фарм. н., професор

Національний фармацевтичний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Питання організації самостійної освітньої діяльності особистості було актуальним завжди, але в теперішній час в умовах воєнного стану на Україні, воно особливо стає в центрі уваги науково-педагогічних працівників. Світова тенденція навчального процесу є такою, що з кожним роком кількість годин, які відводяться на самостійну роботу безумовно збільшуються. Так, на денному відділенні

співвідношення аудиторних годин до самостійної роботи складає близько 1:1, у той час як на заочному відділенні ця цифра дорівнює 1:3. Тому самопідготовка стає основним видом підготовки студентів у випадку, коли практично увесь контингент здобувачів вищої освіти розташовується у відокремлених від вищого навчального засобу місцях. А якщо взяти до уваги online проведення практичних, лабораторних та інших видів аудиторної роботи, то особливо актуальним питанням є підбір таких форм самостійної роботи, які б забезпечили надання здобувачам вищої освіти усіх фахових компетентностей.

Процесом самостійної роботи у контексті професійної підготовки студентів у вищій школі слід керувати й спрямовувати її у належне русло.

Проведений теоретичний аналіз щодо розуміння дослідниками сутності та особливостей у системі вищої освіти дав підстави стверджувати, що самостійна робота має різні форми та методи навчання, враховуючи специфіку навчальних дисциплін у засобах вищої освіти (надалі ЗВО).

Так, традиційно самостійна робота здобувачів вищої освіти проводиться за такими формами: індивідуальні (написання рефератів, повідомлень; розв'язання задач, виконання розрахунків, графічних вправ, завдань; курсове, дипломне проектування; самостійна науково-дослідницька робота; індивідуальні консультації, олімпіади тощо); групові (проектне та проблемне навчання, навчання у співпраці, ігрове проектування, групові консультації, факультативні заняття, заняття в гуртках); масові (проектне навчання, програмоване навчання).

Серед найефективніших методів самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, виділяють: проблемно-пошукові методи; метод проектного навчання; методи колективної розумової діяльності; метод застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні. При цьому науковці нашого вищого навчального закладу розробляють методи самостійної роботи, які направлені на максимальну рефлексію індивідуумів, максимальне розкриття внутрішнього потенціалу розумової діяльності здобувачів вищої освіти, максимальне розкриття у них професійних талантів.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти з конкретної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою вивчення дисципліни. Під час розподілу питань самостійної роботи перевага надається теоретичному матеріалу менш складному за змістом або окремим практичним роботам, що не потребують безпосереднього керівництва викладача.

Сучасна дидактика розглядає різні аспекти самостійної роботи студентів. Вибір організаційної форми навчальної діяльності залежить від мети, завдань, специфіки кожної окремо взятої навчальної дисципліни, кожного окремого заняття.

Сучасні інформаційні реалії є такими, що подвоєння об'єму знань проходить у продовж 2-3-х років. У порівнянні із минулим століттям ця цифра подвоювалась в середньому у 20-25 років. Індивідуум отримавши вищу професійну освіту підвищував кваліфікацію у середньому один раз на п'ять років. Теперішня ситуація складається таким чином, що індивідуум повинен вчитись переважно самостійно і постійно.

При розробці педагогічних цілей в пізнавальній сфері науковці керуються таксономією Блума. Перевага надається вищим рівням когнітивної діяльності таким, як застосування, аналіз, оцінювання і синтез. Це, в свою чергу, накладає специфічні особливості при розробці навчальних та робочих програм.

На підставі проведеного дослідження нами виокремлено такі основні форми та види самостійної роботи. Їх особливості наведено в таблиці 1.

Форми та види самостійної роботи студентів (СРС)

Форма СРС	Види та особливості СРС
СРС під час лекції	Активне слухання, складання конспекту
Практичні заняття	Виконання вправ, виконання завдань, розв'язання задач
Лабораторна робота	Експериментально-дослідницька робота, проведення експерименту та оброблення одержаних результатів
Семинарське заняття	Виступи з доповідями, участь в обговоренні питань
Позааудиторна СРС	Вирішення завдань, виконання вправ, розв'язування задач, підготовка рефератів, доповідей, виступів. Робота з навчальною літературою. Робота в мережі Інтернет

Самостійна робота студентів є головним резервом оптимізації навчального процесу, і водночас, потужним стимулом розвитку активності і творчого потенціалу особистості.

Водночас з'ясовано, що самостійна робота студентів є обов'язковою складовою частиною навчального процесу і виправданим засобом оволодіння навчальним матеріалом. Концептуальними засадами самостійної роботи є: готовність до самоосвіти; самостійність в опануванні навчального матеріалу; самоконтроль і самокорекція рівня самостійних досягнень і, в кінцевому підсумку, розвиток творчих здібностей індивідууму.

УДК 378.147

Любарець О. В.

аспірант,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Луца А. М.

аспірант,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

Строгий В. П.

аспірант,
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

СОЦІАЛЬНО-КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Інформація в суспільстві безпосередньо впливала на безкомпромісні зміни в культурі сучасного людства. Відбувається перебудова освіти, як головного чинника соціокультурних перетворень. Навчальні процеси в наш час потребують інноваційних підходів. Це привід для переосмислення та обґрунтування нових тенденцій в освітньому середовищі. Нові зміни мають планетарний і національний виміри [2].

Глобальні зміни соціокультурного середовища впливають на соціальне творення та життєтворчість особистості. Експерти Ради Європи головною рисою сучасного розвитку світової освіти визначили пріоритетну роль розумової діяльності, перехід до когнітивних та ендогенних процесів у суспільстві, визначили новітні процеси в різних сферах людської діяльності.